

Günde en az beş-altı ölü yıkıyorlar

Toplumda belki de birçok insanın yapmaya cesaret edemeyeceği bir mesleği icra ediyor onlar. Her gün onlarca ölüyü yıkayıp, temizleyip, kefenledikten sonra ebediyete uğurluyorlar.

Haber ve Fotoğraflar: Umut Barış Güntav

“Ölüm hiçbir zaman iyi karşılanan bir misafir değildir” derler. Ama ölenleri son yolculuğu öncesinde misafir eden birileri vardır: Gassallar. Yani ölü yıkayıcılar... Onlar hayatlarının büyük bir bölümünü ‘gasilhane’ denilen ölü yıkama kabininin içinde geçiriyorlar.

Bu mesleği icra edenlerden biri de Karacaahmet Mezarlığı’nın gasilhanesinde çalışan Yusuf Muhammed Ali. 23 yaşındaki Ali, diğer çalışanlara göre daha genç olmasıyla dikkat çekiyor. Açıköğretimini iş hayatıyla birlikte sürdürüyor ve genç yaşına rağmen mesleğinde tecrübe kazandığını belirtiyor. Yakın çevresinden aldığı destekle bu işi yapmaya devam edeceğini belirten Yusuf Ali ile ölülere, canlılara ve hayata dair konuştuk.

Nasıl gassal oldunuz?

Ben Hafızım. İmam Hatip mezunuyum. Diyanet’in kursunda okudum. Şu an İlahiyat Fakültesi ikinci sınıf öğrencisiyim. Eğitim hayatım dışında da dini temelim vardı zaten. KPSS’ye girmiştım ve ondan sonraki boşluk dönemimde tecrübe edinmek istedim. Deneme sürecinden sonra çalışma düzenimden memnun kaldım ve devam ettim. İleride Haseki Hastanesi’nde eğitim görevlisi olmak gibi bir hedefim var ama şu an daha ziyade iş odaklıyım.

Gassallığın şartları nelerdir?

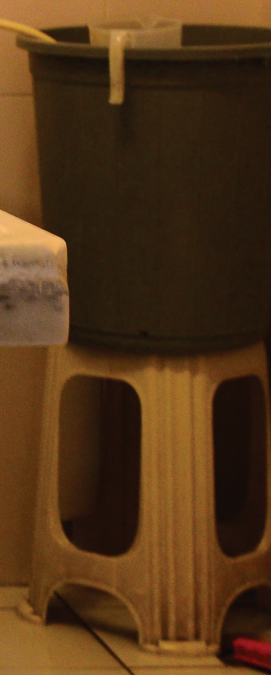
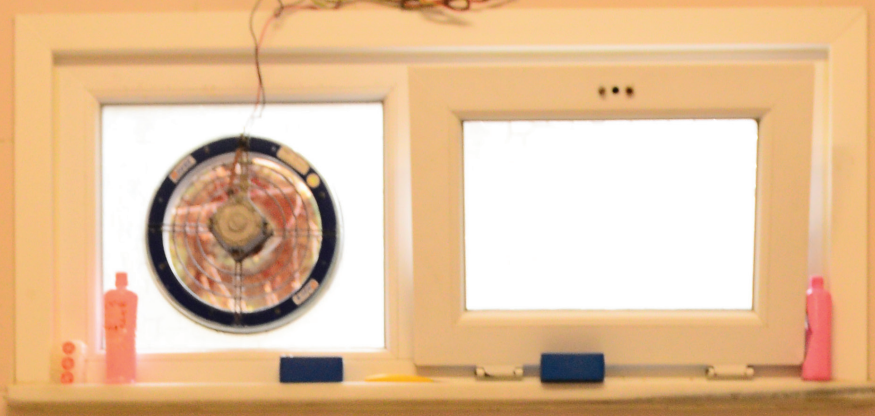
Devlet tarafından okul olarak tam bir bölümü yok. Yani herhangi bir düzeyde yeterlilik aranmıyor aslında. Geçmiş zamanda nasıl oluyordu bilmiyorum ama şu an bizim olduğumuz dö-

nemde biraz daha devletin partiler üzerindeki iştiraklar dediğimiz bölümlerine başvuru yapılıyor. Gençlik kollarında mesela gassal, şoför, güvenlik ya da kazıcılık gibi mesleklerde iş ilanları oluyor. Bıraktığımız özgeçmişlerimize göre bizi çağırıp değerlendiriyorlar. Boş alanlara göre isteyip istemediğimizi soruyorlar. Bu şekilde başlıyoruz.

Çalışma şartlarınız nasıl?

Sabah 8 akşam 5 arası haftada altı gün çalışıyoruz. İşimiz normal işlerden biraz daha ağırdır o yüzden çalışma saatlerinin durumu iyi. Benim bulunduğum yer Karacaahmet özellikle yoğun. İstanbul’da iki yer bu kadar yoğundur zaten: Biri Topkapı-Kozlu diğeri burası... Bu ikisi gerçekten çok yoğundur. Buradan bir günde yakla-

şık 50 cenaze çıkar. Ben aşağı yukarı altı-yedi kişiyi yıkıyorum. On kişiyi geçmişliği çok değildir. En fazla bir-iki kerelik bir şeydir on kişiyi yıkadığım gün sayısı.

‘HER CENAZE BİZİM’

Burada bir gününüz nasıl geçer?

Sabah 08.00’de buraya giriş yapıyoruz. Kendi odalarımız var. Cenazelerimiz zaten bizden önce gelmiş oluyor, morgda bulunuyor. Cenaze yakınlarının yaptığı işlemlerin ardından bize ilgilenmemiz gereken cenazeler söylenir. Cenaze yakınlarıyla ilgileniyoruz ve baş sağlığı diliyoruz. Onların acılarını çok irdelemeden onları yormadan cevaplarını öğrenmemiz gereken soruları soruyoruz.

Yusuf Muhammed Ali 4 yıldır Karacaahmet Mezarlığı’nda çalışıyor.

Hiç ünlü cenazesi yıkadınız mı?

Yıkadım. Vatan Şaşmaz’ın cenazesi buradaydı, Karacaahmet’e geldi. Seksenler dizisinin Şimbil Bakkalı (Ayberk Atilla) da buraya getirildi. Şu an başka örnek gelmedi aklıma ama ünlü cenazesi sıklıkla geliyor.

Burada herkese aynı muamele mi yapılıyor veya sizden farklı bir şey talep ediliyor mu?

Burada çalışan kimseye para verilemez, yasaktır. Kimin yakını olursa olsun. Vatan Şaşmaz da olsa değişen bir şey olmaz. Burada yapılacak iş bellidir. H herkese aynı özveriyle, itina ve güzellikle bu işi yaparız. Buradaki her cenazeye “bizim cenazemiz” yakınlığıyla yaklaşıyoruz. Çünkü bu işin dini vebali var. Burada torpil yok. Burası son durak dediğimiz yer, torpilin olmayacağı bir yer.

Çok etkilendiğiniz bir cenaze anınız var mı?

Cenazenin kendisinden etkileniyoruz tabi ama bazen cenaze yakını daha etkili olabiliyor. Bir cenaze yakını vardı, çocuk tahta yatıyordu. Babası ve dedesi başındaydı. 18 yaşına bile gelmemiş, pırlıl pırlıl... Dede neredeyse 90 yaşında ayakta zor duruyor. Ama çocuk çok genç, bu işin yaşı yok dediğimiz bu. Bizim buraya bonzaiden dolayı gelen de oluyor. Yanan da, bıçaklanan da, kurşunlanan da... Mesela bir tanesi vardı, bonzaiden ölmüş. Beş-on gün kadar öldüğünü fark etmemişler, sonra adli tıpa götürülmüş. Ablası ısrarla kardeşini görmek istemiş. Ablasından kardeşini en son nasıl hatırladığını düşünmesini istedim ve bundan sonra da öyle hatırlaması gerektiğini söyledim. Zorlamamasını ve kafasında güzel canlanmasının daha iyi olacağını belirttim. Çünkü ben gördüm, iyi değildi. Ben bu işin içinde olup çoğu zaman etkilenmediğim halde o gün gerçekten etkilendim. Çünkü belli ki o çocuk öyle bir çocuk değil. Ablasındaki o içtenliği, sıcaklığı hissettim. Konduramıyor, kabul edemiyor. Ateş düştüğü yeri yakar sözü gerçekten bazen cuk diye oturuyor.

‘ÖLÜMÜN KENDİSİ BİZİ ETKİLİYOR’

Mesleğinizle ilgili dışarıdan nasıl tepkiler alırsunuz?

Yakınlarımız yaptığımız işin çok ağır olduğunu söylüyor. Fakat zor olduğunu söylese de iyi ki yapıyorsun diyorlar. Bazen değişse de dışarıdan

insanlar da benzer diyebilirim, çünkü bu herkesin yapabileceği bir iş değil. Benzer bir şeyi anlatmak isteseler bile ailem ve dışarıdan birinin verdiği tepki farklı olabiliyor. Yine de herkes önemli ve zor bir iş yapıldığının farkında. Öyle insanlar var ki bir milyon dolar versen bir ölüyü yıkayamaz. Ölüyü göremiyor ya, içeriye kabine hiç giremez. Genel olarak insanların tepkisi gayet olumlu ve güzel. İnsanlar iyi yaklaşıyor. Sürekli sorular soruluyor ama bir yere kadar cevap verebiliyoruz. Cenaze içeride yıkanır ve biz bunu unuturuz. Mesleğimize şaşkınlıklar da var ama herkesin tepkisini bununla bir tutamayız.

Sosyal hayatınıza etkisi var mı?

Sosyal hayatımda çevrem ile birlikte direkt bana etkisi var. İnsanların merak ettiği şekilde uykularıma girme, tek başıma kaldığımda zorlanma gibi değil ama çalıştığımız yerin havasından dolayı insanların ruh hali bize de sirayet edebiliyor. Ya da ölümün kendisi bizi etkileyebiliyor. Artık o anda istem dışı bir uyku hali oluyor. Dengesiz bir hal demek daha doğru aslında. Normalde uyku için gerekli olan zaman bellidir, 5 ila 8 saat arasında uyku insana yeterlidir. Ama bizim yeri geliyor 19.00 civarı yatıp 08.00'de kalktığımız oluyor ve neredeyse 12 saat uyuyup dinlenemediğim oluyor. Ya da eve gidiyorsun izin yapıyorsun ama dinlenemiyorsun. İzin yapmak dediğim kafa dağıtmak gibi de değil, yatıp dinlenmek istiyorum ama dinlenemiyorum. Vücut dinlenmiyor.

Aile hayatınızı etkiliyor mu?

Hafız olduğum için dini boyutu itibarıyla çok olumsuz bir etkisi olmuyor. Ama başka bir iş yapsam daha iyi olabileceğini söylüyorlar. Kim-seden bırakmam konusunda bir zorlama ile karşılaşmıyorum. Ama hemen hemen her yakınım doğal olarak daha iyi bir iş yapabilmemi istediklerini dile getiriyorlar.

İşinizden memnun musunuz?

Evet memnunum. İş de öğrendim artık zaten. 23 yaşındayım ve okuyorum, ben bu işe girerken hayatımın geri kalanında ben bu işi yapacağım kafasıyla girmedim. Diyanette hoca olmak istiyordum orası da bir basamak tabii, KPSS'ye girdim. Duymuşsunuzdur memuriyet sınavı için çabalarsın, sınava girersin sonra ne olur? Atan-

mayı beklersin. Ben 2016'da güzel bir puan aldım. Yüz yüze mülakata Şubat 2018'de girdim. İki sene bekledim. Anne-baba sana bakıyor, sen rahatsız oluyorsun. Çalışma kafasıyla buralara kadar geldik, memnunum. Ben zaten bu işi sürekli yapmayacağım ileriye dönük planlarım var. Ailem de zaten sağ olsunlar benimle ilgili planları yapmışlar, ben de o plandan devam ettim. Dini inançlarımın kuvvetli olması da etkili oldu elbette. Kim gelirse gelsin namazını kılan da içkisini içen de gelebilir bizler için hiçbir farkı yok. Öyle bir hakkımız yok. Biz görevimizi yapıyoruz.

İşle ilgili yapmayı sevmediğiniz bir detay var mı?

Adli tıp cenazeleri ciddi anlamda zor olabiliyor. 20 gün belki 30 gün beklemiş cenazeler oluyor ve kokabiliyor. Hatta arkadaşlar arasında "Buna sen giriyorsun sana denk geldi" şeklinde muhabbetini yapıyoruz. Çünkü gerçekten zor. O kokuya tahammül edemeyebiliyor herkes.

